

НАРЕДБА № 14 ОТ 3 АВГУСТ 1987 Г. ЗА КУРОРТНИТЕ РЕСУРСИ, КУРОРТНИТЕ МЕСТНОСТИ И КУРОРТТИТЕ

Издадена от министъра на народното здраве и социалните грижи

Обн. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 1987г., изм. ДВ. бр.18 от 2 Март 1992г., изм. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 1995г., изм. ДВ. бр.88 от 27 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.25 от 8 Март 2002г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г.

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тази наредба урежда обявяването, категоризирането, използването и опазването на курортните ресурси, курортните местности и курортите.

Чл. 2. (1) Курортни ресурси са минералните води, лечебната кал (лагунно-лиманна, изворна и езерна утаечна кал, бентонитови глини и торф) и местностите с благоприятни фактори за лечение, профилактика и почивка.

(2) Благоприятни фактори за лечение, профилактика и почивка по смисъла на ал. 1 са:

1. биоклиматичните ресурси;
2. морската вода в крайбрежните курортни райони;
3. морските плажове.

Чл. 3. (1) Курортна местност е местност, в която има обявени и категоризирани курортни ресурси и възможности за изграждане и експлоатация на курортни обекти и заведения.

(2) Курорт е курортна местност по смисъла на ал. 1, в която има и се използват курортни обекти и заведения.

Раздел II. ОБЯВЯВАНЕ И КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА КУРОРТНИТЕ РЕСУРСИ

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Обявяването на курортните ресурси се извършва със заповед на министъра на здравеопазването по предложение на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването въз основа на експертно заключение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Предложението по ал. 1 съдържа резултатите от проучванията, оценката на количеството и качеството на курортните ресурси и мнение за използването им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Когато предложението по ал. 1 се отнася за минерални води и лечебна кал, към него се прилага и решението по реда на Наредба № 2 от 1992 г. за експлоатационните запаси на лечебната кал (ДВ, бр. 18 от 1992 г.) и заповедта за утвърждаване на експлоатационните ресурси на минералните води съгласно Наредба № 1 от 2000 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (ДВ, бр. 57 от 2000 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Заповедта за обявяване на курортните ресурси се обнародва в Държавен вестник.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) При установяване на изменения в количествата и качествата на курортните ресурси те се закриват по реда на предходните алинеи.

Чл. 5. (1) Обявените курортни ресурси се картотекират от отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

(2) Обявените курортни ресурси към датата на издаването на тази наредба са:

1. минералните води от находищата (приложение № 1);
2. лечебната кал от находищата (приложение № 2);
3. биоклиматичните ресурси, морските плажове и морската вода в обявените курорти от национално и местно значение (приложение № 3).

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

Чл. 7. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Основните показатели за обявяване на минералните води са дълбокият подземен произход, устойчивият физико-химичен състав и свойства, които не се влияят от сезонните и многогодишните климатични и други колебания и промени в природната среда, общата минерализация, йонният състав, температурата, редокspotенциалът и съдържанието на биологичноактивните съставки. Биологичноактивните съставки се вземат под внимание, ако тяхната концентрация е по-висока от следните минимални стойности в мг/л: флуорид - 2,00; бромид - 10,00; йодид - 5,00; железни йони (двувалентни и тривалентни) - 10,00; метасилициева киселина - 50,00; метаарсениста киселина - 1,00; окисляеми от йод серни съединения, изчислени като сероводород - 10,00; въгледвуокис - над 300,00 за питейно прилагане и над 400,00 за външно прилагане; радон - 185 бекерела/л.

(2) В минералните води, които се използват за питейно лечение или се бутилират за лечебно-профилактични нужди, не се допускат нитрати и амоний, освен когато произходът на амония е свързан с минералните води; допускат се следните концентрации на токсични вещества и микроелементи в мг/л: нитрати - 50,00; хром (шествалентен) - 0,5; ванадий - 0,4; арсен - 0,7; олово - 0,02; селен - 0,05; радий - $5 \cdot 10^{-7}$; уран - 0,5; флуорид - 8,00.

(3) В минералните води, използвани за профилактика на зъбен кариес, се допуска съдържание на флуорид до 26 мг/л.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., зал. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) Минералните води от водоизточници, използвани за питейни, лечебни, профилактични, хигиенни и спортно-рекреативни цели отговарят на микробиологичните норми и изисквания, посочени в приложение № 5.

(6) (Нова - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Не се допуска наличие на патогенни микроорганизми в минералните води по ал. 5. Патогенните микроорганизми се изследват само по епидемиологични и други специални показания, определени от Министерството на здравеопазването.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) (1) Лечебната кал (лагунно-лиманна, изворна и езерна утаечна кал, от бентонитови глини и торф) се обявява при следните показатели:

1. за неорганична сулфидна кал: влагосъдържание - над 50%; относителна маса - под 1,6 кг/куб.дм; рН - над 6,0; редокspotенциал - под минус 100 милivolта; обща минерализация на течната фаза - над 12,00 г/кг; общ сероводород - над 0,50 г/кг; механични примеси с размер над 0,25 мм - под 10%; топлемост - над 2,80 джаула/гкал;

2. за органична кал (от торф и други): влагосъдържание - над 60%; относителна маса - под 1,4 кг/куб.дм; пепелно съдържание - под 70%; рН - над 5,0; общо количество хуминови киселини - над 100,0 г/кг; топлемост - над 2,80 джаула/гкал;

3. за лечебната кал от бентонитови глини и изворна кал: относителна маса - под 2,6

кг/куб.дм във въздушно сухо състояние; водозадържаща способност - над 150 г вода на 100 г суха маса.

(2) Санитарно-микробиологичните показатели и норми за оценяване на лечебната кал от всички групи по ал. 1 са:

1. микробно число - по-малко от 500 000 за всички групи;
2. коли-титър (в грамове) - повече от 10 за неорганичната сулфидна и торфена кал и повече от 1 за изворна кал;
3. перфрингенс-титър (в грамове) - повече от 0,1 за всички групи.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Биоклиматичните ресурси се обявяват, като се вземат предвид следните показатели и изисквания:

1. благоприятна от физиологична гледна точка термична характеристика на метеорологичната среда;
2. местността да не попада в зона на промишлени замърсявания, а концентрацията на вредни аерозоли, газове и прах да не надминава 25% от хигиенните норми;
3. местността да е над нивото на общата инверсионна облачност и извън локални температурни инверсии;
4. подходящи ландшафтни условия;
5. продължителността на слънчевото греене да е 2200 часа годишно, а броят на малко облачните дни да е възможно най-голям;
6. интензитетът на ултравиолетовата радиация с дължина под 315 нанометра да бъде близък до нормалния за определен район;
7. концентрацията на леките аеройони да е над 1000 бр/куб.см в планинските райони и над 500 бр/куб.см в равнините;
8. да няма фуниевидни течения;
9. физико-географските условия да благоприятствуват образуването на бризова циркулация;
10. времетраенето на снежната покривка да е над 100 дни годишно (за планинските райони с надморска височина над 1200 м);
11. да е възможно целогодишно или най-малко двусезонно използване.

Раздел III.

РЕЖИМНИ НАБЛЮДЕНИЯ И ИЗПОЛЗУВАНЕ НА КУРОРТНИТЕ РЕСУРСИ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 18 ОТ 1992 Г.)

Чл. 10. (Отм. - ДВ, бр. 18 от 1992 г.)

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 18 от 1992 г.)

Чл. 12. (1) За целите на проучването, опазването и използването на курортните ресурси се провеждат режимни наблюдения.

(2) На водоизточниците на минерални води се извършват следните наблюдения по показатели и честота:

1. дебит, водно ниво или напор, температура и радиоактивност (при радиоактивните минерални води) - най-малко веднъж на 3 месеца;
2. съкратен физико-химичен анализ - най-малко веднъж на 2 години;
3. пълен физико-химичен анализ - най-малко веднъж на 5 години, а на минералните води за бутилиране - всяка година;

4. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2002 г.) санитарно-микробиологичен контрол на водоизточниците на минерални води за питейно прилагане - най-малко веднъж на 2 месеца, а за всички останали водоизточници на минерални води - най-малко веднъж на 4 месеца.

(3) Лечебната кал и находищата ѝ се подлагат на следните наблюдения по показатели и честота:

1. дебелина на покриващия воден слой, температура на водата, обща минерализация на течната фаза и вегетация - през 15 дни (от май до септември включително);
2. съкратен физико-химичен анализ на проби от лечебна кал - най-малко веднъж в годината;
3. пълен физико-химичен анализ на проби от лечебна кал - най-малко веднъж на 8 години;
4. санитарно-микробиологичен контрол - най-малко веднъж на 2 месеца.

(4) На биоклиматичните ресурси се правят следните наблюдения по показатели и честота:

1. хоризонтална видимост, облачност, посока и скорост на ветровете, температура, влажност и налягане на въздуха, брой на ясни, малко облачни и облачни дни, валежи, дебелина и времетраене на снежната покривка (през зимния сезон) - всекидневно;
2. слънчева радиация и йонизация на въздуха - най-малко веднъж на сезон;
3. съдържание на прах и вредни аерозоли - най-малко веднъж месечно;
4. температура на морската вода, температура на пясъка от морските плажове - всекидневно през 3 часа, от 7 до 16 ч. (от май до септември включително).

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Режимните наблюдения на курортните ресурси се извършват от стопанисващите организации и данните от тях се вписват в Регистър за лечебно калонаходище съгласно приложение № 7 и Регистър за морски плаж съгласно приложение № 8, които се съхраняват безсрочно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Лабораторни анализи, изследвания и заключения на курортните ресурси се извършват от лаборатории, упълномощени от министъра на здравеопазването.

(3) Хигиенно-епидемиологичните инспекции (ХЕИ) провеждат санитарно-микробиологичния контрол на минералните води, лечебната кал и морската вода в границите на морските плажове и замърсяването на атмосферния въздух в курортните местности и курортите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Начинът, условията и редът на режимните наблюдения на курортните ресурси с изключение на минералните води се определят от министъра на здравеопазването.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Лечебните калонаходища и морските плажове се стопанисват и експлоатират при спазване на следните изисквания:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) лечебните калонаходища и морските плажове да са защитени срещу замърсяване, а добивните съоръжения за лечебна кал да са оградени;
2. съоръженията за водохващане, добив, транспорт и съхранение на минералните води и лечебната кал да са изработени от материали, които не променят физико-химичните и бактериологичните качества на минералните води и лечебната кал;
3. (зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)
4. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) извършените по реда на чл. 12 режимни наблюдения на лечебните калонаходища и морските плажове се вписват в регистрите по чл. 13, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Експлоатацията на лечебно калонаходище се разрешава, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) лечебното калонаходище се регистрира и обявява по реда на чл. 4;

2. са приключили необходимите проучвания, изследвания и оценки;

3. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) са утвърдени експлоатационните запаси съгласно изискванията на чл. 49, ал. 1 от Закона за народното здраве и Наредба № 2 за експлоатационните запаси на лечебната кал на Министерството на здравеопазването (ДВ, бр. 18 от 1992 г.);

4. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) има разработена и утвърдена технологична схема за експлоатацията на лечебното калонаходище;

5. има установени охранителни зони по реда на раздел VI от тази наредба;

6. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) са издадени сертификати на лечебната кал.

Чл. 15. Нормите за потребление и разчети при използване на минералните води, лечебната кал и морските плажове са:

1. до 270 л минерална вода на балнеолечебна процедура;

2. до 30 кг лечебна кал на калолечебна процедура;

3. 8 кв.м на посетител в лечебните плажове, 6 кв.м на посетител в плажовете на курортите от национално значение и 5 кв.м на посетител във всички останали случаи.

Раздел IV.

КАТЕГОРИЗИРАНЕ И ОБЯВЯВАНЕ НА КУРОРТНИТЕ МЕСТНОСТИ И КУРОРТИТЕ

Чл. 16. (1) Курортните местности и курортите се категоризират според значението си на:

1. курортни местности и курорти от национално значение;

2. курортни местности и курорти от местно значение.

(2) Курортите се категоризират в зависимост от природния лечебен фактор, медицинския профил и предназначението, както следва:

1. по лечебен фактор:

а) балнеолечебни;

б) климатолечебни;

в) балнеоклиматолечебни;

2. по медицински профил:

а) профилирани за определени заболявания;

б) непрофилирани;

3. по предназначение:

а) лечебни курорти;

б) курорти за почивка и отдих.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Съгласно чл. 46, ал. 2 от Закона за народното здраве курортните местности и курортите от национално значение се обявяват с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването, а курортните местности и курортите от местно значение - със заповед на същия министър.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Предложение до министъра на здравеопазването за обявяване на курортни местности и курорти могат да правят председателите на съответните общини.

(3) Обявяването и категоризирането на курортните местности и курортите се извършват въз основа на статут на курортната местност и курорта, разработен и утвърден по реда на чл. 18.

(4) Климатични курорти и местности от национално значение в планините се обявяват при спазване на чл. 9, т. 1, 2 (само по отношение на локалните температурни инверсии) и т. 4.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Решенията на Министерския съвет и заповедите на министъра на здравеопазването за обявяване на курортни местности и курорти се обнародват в Държавен вестник.

(6) Обявените курортни местности и курорти се картотекират от отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Със статута на курортната местност и курорта по чл. 17, ал. 3 се дава количествена и качествена оценка на курортните ресурси съгласно изискванията на раздели II и IV и чл. 16, местоположението, изискванията по планирането, градоустройството, благоустройството, опазването и др. за създаване на благоприятна среда за курортна дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Статутът на курортната местност и на курорта от национално значение се изработва от МЗ, а на тези от местно значение - от съответната община.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Статутът на курортната местност и на курорта се утвърждава от министъра на здравеопазването по предложение на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

Раздел V.

ПЛАНИРАНЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА КУРОРТИТЕ

Чл. 19. (1) Курортите се планират и изграждат въз основа на градоустройствени планове, които се изработват по реда на Закона за териториално и селищно устройство и при спазване на раздели IV и VI от тази наредба.

(2) Градоустройствените планове на курортите се утвърждават по установения общ ред след вземане съгласието на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

Чл. 20. (1) В курортите може да се изграждат следните курортни заведения и обекти:

1. общокурортни амбулаторно-поликлинични лечебни заведения: курортни поликлиники, балнео-физиолечебници, калолечебници, инхалаториуми, питейно-лечебни заведения, лечебни плажове;

2. специализирани стационарни лечебни заведения: балнеосанаториуми, климатични санаториуми, рехабилитационни центрове;

3. заведения за медицински туризъм - балнеохотели;

4. неспециализирани стационарни курортни заведения: профилакториуми, оздравителни домове - заведения за организиран ваканционен отдих с възможности за провеждане на активна физиопрофилактика и за възстановяване здравето на трудещите се под медицински контрол; почивни домове - заведения за организиран ваканционен отдих;

5. туристически заведения и обекти: хотели, мотели, къмпинги, туристически домове, пионерски и средношколски лагери;

6. общокурортни заведения и съоръжения за физиопрофилактика и спорт: плавни басейни, спортни площадки и съоръжения, съоръжения за слънчево-въздушни процедури;

7. паркове, градини;

8. обслужващи обекти и заведения за нуждите на курорта.

(2) Проектирането, строителството и разкриването на курортни заведения и обекти се осъществяват при спазване на категоризацията на курортите по чл. 16 и статута на съответния курорт.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Откриването на лечебни курортни заведения и обекти по ал. 1, т. 1, 2 и 3, включително и на курортни пансионати, се извършва с разрешение на министъра на здравеопазването.

(4) Неспециализирани стационарни курортни заведения и туристически заведения и обекти по ал. 1, т. 4 и 5 в балнеолечебните и климатолечебните курорти се откриват с разрешение на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

(5) Заведенията и обектите извън посочените в ал. 3 и 4 се изграждат със съгласието на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

(6) За заданията за проучване и проектиране на лечебни курортни заведения и обекти и на обекти и заведения, в които се използват минерална вода и лечебна кал, се взема съгласието на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

Раздел VI.

ОПАЗВАНЕ НА КУРОРТНИТЕ РЕСУРСИ, КУРОРТНИТЕ МЕСТНОСТИ И КУРОРТИТЕ

Чл. 21. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Опазването на курортните ресурси, с изключение на минералните води, курортните местности и курортите се осъществява с охранителни зони и охранителен режим по реда на чл. 47 от Закона за народното здраве. Опазването на минералните води по чл. 46, ал. 1 от Закона за народното здраве се извършва по реда на Наредбата за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

(2) С охранителния режим в отделните охранителни зони се забраняват, спират, ограничават или държат под наблюдение и контрол дейности, които унищожават, увреждат или може след продължителен срок да променят качеството и количеството на курортните ресурси и да увредят природната среда. Такива дейности са гражданското, промишленото, хидроенергийното, хидромелиоративното и комуникационното строителство, геолого-проучвателните и минните работи, дълбоките изкопи и насипи, изхвърлянето на производствени и битови течни и твърди отпадъци, кариерите, баластриерите, взривяванията на скали, изсичането на дървесната растителност, замърсяването и оголването на почвата, както и всички други дейности, които могат да променят и увредят курортните ресурси и природната среда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Охранителният режим се разпростира и върху проучването и добиването на лечебната кал. На контрол подлежат добивът и използването на лечебната кал, режимните наблюдения на курортните ресурси и състоянието на съоръженията за лечебна кал.

(4) Обекти на опазване в охранителните зони са:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) лечебната кал и находищата ѝ;
2. откритите водоеми, грунтовете, подземните и повърхностните води;
3. морската вода, морските плажове и прилежащата им суша, използвана за курортни цели;
4. въздушната среда, почвата и недрата на територията на курорта;
5. горите, парковете и другите зелени площи;
6. местностите, обявени за курортни.

Чл. 22. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Охранителните зони на курортните ресурси, с изключение на минералните води, курортните местности и курортите се обосновават с геоложки, хидрогеоложки, хидроложки, орохидрографски, геоморфоложки, климатични, урбанистични и други необходими проучвания и данни.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Инвеститор на проектите за охранителни зони по ал. 1 е МЗ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Проектите за охранителните зони с изключение на минералните води се утвърждават със заповед на министъра на здравеопазването по предложение на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

(4) Заповедите за утвърждаване на охранителните зони се обнародват в Държавен вестник.

Чл. 23. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) За обявените курортни ресурси, с изключение на минералните води, за курортните местности и курортите се установяват общи охранителни зони, когато се налага от местоположението им и другите местни условия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) За курортните ресурси с изключение на минералните води и курортните местности в процес на проучване министърът на здравеопазването по предложение на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването утвърждава временни охранителни зони за срок 5 години.

Чл. 24. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) За опазването на курортните ресурси, с изключение на минералните води, курортните местности и курортите се установяват до 3 охранителни зони:

1. охранителната зона "А" със строг охранителен режим обхваща:

а) (зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

б) при лечебните калонаходища (включително глинонаходища и торфонаходища) - площите в естествените им граници и прилежащата им част около тях с широчина не по-малко от 50 м;

в) при крайбрежните курортни ресурси - морските плажове, морската вода и прилежащата им част от сушата с широчина не по-малко от 100 м и съответната част от морето на дълбочина до 20 м;

г) при биоклиматичните ресурси, курортните местности и курортите - площите, предвидени за курортно строителство, парковете, горите, зелените и водните площи за нуждите на курорта и прилежащите им зони в граници, осигуряващи условия за спокойна среда, правилно изграждане, използване и опазване;

2. охранителната зона "Б" с ограничителен режим обхваща:

а) (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) при лечебните калонаходища - границите, в които се формират повърхностният и подземният отток, насочени към лечебните калонаходища;

б) при биоклиматичните ресурси, морските плажове, морската вода, курортните местности и курортите границите на зоната обхващат околното земно-водно-въздушно пространство, от което при конкретните климатични, теренни, урбанистични и други условия и водни течения може да се окаже неблагоприятно влияние върху курортните ресурси и природната среда в охранителната зона "А";

3. (зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) В охранителна зона "А" се забраняват:

1. за курортите:

а) промишленото строителство, прокарването на жп линии, автомагистрала и транзитни пътища, създаването на складове, разтоварища, кариери, баластриери и сметища, изхвърлянето на отпадъчни производствени и битови води, изсичането на дървесната растителност, както и всякакви други дейности, които нямат отношение, не са свързани или пречат на курортната дейност, променят, замърсяват или унищожават курортната среда;

б) жилищното строителство, когато се пречи на курортната дейност и са налице процеси на влошаване на околната среда от шум, комунална дейност, урбанизация, комуникации, замърсяване на въздуха, водите, почвата и др.;

в) употребата на химически средства за растителна защита в лечебните курорти;

2. (зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

3. за лечебните калонаходища:

а) дейностите по т. 1, букви "а" и "в" и т. 2, букви "а" и "б";

б) дейностите, които водят до промяна на водните течения, водно-солевия и биологичен режим, осушаване, както и други, които променят, замърсяват или унищожават лечебната кал;

в) лов и риболов;

4. за морските плажове и морската вода:

а) строителството върху морските плажове, преграждането, парцелирането и разкриването на кариери за пясък;

б) търговската дейност и откриването на обслужващи обекти - съблекални, павилиони и др. върху морския плаж;

в) изграждането върху морския плаж на водни басейни, спортни игрища и съоръжения, водни пързалки и др.;

г) изхвърляне на комунално-битови, строителни и други отпадъци и води, устройство на сметища и др.;

д) създаването на насипи, изкопи, както и всякакви други дейности, които могат да унищожат морския пясък и релефните пясъчни образувания, да променят границите и очертанията на морския плаж;

е) промяната на водните течения, от които може да се замърси морската вода и морският пясък или да се унищожат и променят границите и очертанията на морския плаж.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) В охранителна зона "А" се разрешават:

1. за курортите:

а) курортното строителство, курортната дейност и обслужващи курорта дейности;

б) благоустройството, комуникациите и друга инженерна инфраструктура;

2. (зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

3. за лечебните калонаходища:

а) дейностите по проучването и опазването на лечебните калонаходища и добива на лечебна кал;

б) солодобивът и други дейности, съвместими с характера на лечебното калонаходище;

в) селскостопанското и друго използване на земите около калонаходището;

4. за морските плажове и морската вода:

а) създаването на брегоукрепителни съоръжения, благоустрояването, изграждането на обекти и съоръжения от лек монтаж тип за обслужване на плажуващите - съблекални, павилиони, търговски обекти и др., извън очертанията на морския плаж;

б) спортните и други съоръжения и обекти извън очертанията на морския плаж;

в) мероприятията от спортен, културен и друг характер.

(3) Дейностите по ал. 2 се разрешават при спазване на охранителните изисквания, като не се увреждат курортните ресурси и природната среда.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Най-уязвимите и достъпни места около лечебните калонаходища и торфонаходища се ограждат. Стопанисващата организация осигурява ограждането и отчуждаването по установения общ ред и маркира ограденото място с трайни предупредителни знаци.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

(6) Заварените жилищни и други сгради в зона "А", които не увреждат курортните ресурси и природната среда, се оставят на доизживяване.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Обектите и дейностите, несъвместими с охранителния режим, увреждащи курортните ресурси и природната среда, замърсяващи въздуха, водите и почвата, създаващи шум и др., се преустройват и функционират при определени от отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването условия. Ако това е невъзможно, те се закриват в срок от 1 година.

Чл. 26. (1) В охранителната зона "Б" се забраняват:

1. промишлена и друга дейност, от която се замърсяват въздухът, водите и почвата;
2. дърводобив;
3. изграждане и използване на попивни кладенци за течни отпадъци, баластриери, кариери и дейности, които увреждат курортните ресурси и природната среда, нарушават естествения ландшафт и загрозяват природата;
4. употреба на химични средства за растителна защита в климатолечебните курорти.

(2) В охранителната зона "Б" се ограничават:

1. геологопроучвателна и минна дейност;
2. хидромелиоративно, хидротехническо, комуникационно и подземно строителство, водовземания и други сходни дейности;
3. употреба на химични средства за растителна защита, когато може да окажат неблагоприятно въздействие върху курортните ресурси и природната среда.

(3) В охранителната зона "Б" се разрешават:

1. гражданско строителство и обслужване;
2. безвредна и безотпадна преработваща и промишлена дейност и всички дейности извън указанияте в ал. 1 и 2.

Чл. 27. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) При необходимост според специфичните условия на отделните находища на лечебна кал, курортна местност и курорт при утвърждаването на границите на охранителните зони са допустими допълнително уточняване и конкретизиране на охранителния режим.

Чл. 29. Въз основа на експертно заключение Министерството на здравеопазването може да спира и да ограничава и други дейности в охранителните зони, неупоменати в чл. 25 и 26, ако те ще се отразят неблагоприятно върху курортните ресурси и природната среда.

Чл. 30. (1) Охранителните зони и режими на курортните ресурси, курортните местности и курортите се включват в териториално-устройствените и градоустройствените планове.

(2) Границите на охранителната зона "А" се маркират на терена с трайни знаци от съответната община.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) При проучването, обявяването, категоризирането и опазването на курортните ресурси, курортните местности и курортите министърът на здравеопазването може да привлича консултанти и извъншатни сътрудници от други ведомства и организации.

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Проектирането, строителството и експлоатацията на обекти, определянето на строителни площадки, териториално-устройственото и градоустройственото проектиране и извършването на дейности в местности с лечебна кал, биоклиматични и други курортни ресурси, курортни местности и курорти се съгласуват с отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

§ 4. Нарушилите тази наредба по обявяването, категоризирането, използването и опазването на курортните ресурси, курортните местности и курортите се санкционират по Закона за народното здраве.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 12 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.)

Преходни разпоредби

(Загл. изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

§ 5. Обявените курорти до влизането в сила на тази наредба да се приведат в съответствие с разпоредбите ѝ в 5-годишен срок.

§ 5а. (Нов - ДВ, бр. 12 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Правото на проучвания на лечебни калонаходища, за стопанисване и ползване на лечебни калонаходища и морски плажове не се преотстъпва на трети лица.

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Тази наредба се издава на основание § 3 от заключителните разпоредби във връзка с чл. 46, 47 и 49 от Закона за народното здраве и отменя Наредба № 33 за курортните ресурси (ДВ, бр. 94 от 1975 г.).

§ 7. (Доп. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Контролът по прилагането на наредбата се възлага на отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването.

§ 8. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

§ 9. (Нов - ДВ, бр. 12 от 1995 г.) Навсякъде в наредбата се заменят думите "Министерство на народното здраве и социалните грижи" с "Министерство на здравеопазването", "министърът на народното здраве и социалните грижи" с "министърът на здравеопазването", "областен народен съвет (Столичен народен съвет)" и "съответен народен съвет" със "съответната община", "дирекция "Здравна профилактика и държавен санитарен контрол" с "отдел "Курортни ресурси" в Министерството на здравеопазването".

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1

(Отпечатано в служебния бюлетин на МНЗСГ)

Приложение № 2 към чл. 5, ал. 2, т. 2

(Отпечатано в служебния бюлетин на МНЗСГ)

Приложение № 3 към чл. 5, ал. 2, т. 3

(Отпечатано в служебния бюлетин на МНЗСГ)

Приложение № 4 към чл. 7, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 12 от 1995 г., зал. – ДВ, бр. 70 от 2004 г.)

Приложение № 5 към чл. 7, ал. 5

(Ново - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

Микробиологични норми и изисквания за минералните води от водоизточници, трапезните минерални води, лечебните и лечебно-профилактичните минерални води

1. Общ брой на мезофилните аеробни микроорганизми - колонообразуващи единици в куб.см (КОЕ/см), не повече от:

а) минерални води при водоизточника при температура 20°C + 2°C за 72 часа - 20 КОЕ/см при температура 37°C + 1°C за 24 часа - 5 КОЕ/см

б) бутилирани минерални води при температура 20°C + 2°C за 72 часа - 100 КОЕ/см при температура 37°C + 1°C за 24 часа - 20 КОЕ/см

	п	с	т	М
	брой	допус-	норма	допусти-
	на	тим	в см	мо от-
	проби-	брой		клоне-
	те от	проби		ние от
	парти-	с откло-		нормата
	дата	нения		
		от нор-		
		мата		
2. Колиформи - при 37°C	5	0	0/50	-
3. Ешерихия коли - при 43°C	5	0	0/50	-
4. Ентерококи	5	0	0/50	-
5. Сулфитредуциращи кlostридии	5	0	0/10	-
6. Псеудомонас аеругиноза	5	0	0/50	-

Забележка. Микробиологичните анализи на минералните води се извършват по методите, определени с БДС 17336 - 93 и БДС 17335 - 93.

Приложение № 6 към чл. 13, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 12 от 1995 г., зал. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

Приложение № 7 към чл. 13, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

РЕГИСТЪР

Лечебно калонаходище:

Населено място:

Ситуационен план:

Режимни наблюдения:

Показатели	Мярка	Година, месец, дата
Дебелина на водния слой	m	
Температура на водата	°C	
Минерализация на течната фаза	mg/dm	
Съкратен физико-химичен анализ		
Пълен физико-химичен анализ		
Санитарно-микробиологичен анализ		

Забележка. По т. 4, 5 и 6 се вписват номерът и датата на протокола за извършения анализ.

Забележки на служебното лице:

Служебно лице:

(трите имена, длъжност)

Приложение № 8 към чл. 13, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 12 от 1995 г.)

РЕГИСТЪР

Морски плаж:
Населено място:
Ситуационен план:
Режимни наблюдения:

Показатели	Мярка	Година, месец, дата
Температура на морската вода	°C	
Температура на морския пясък	°C	
Съкратен физико-химичен анализ на морската вода по определени показатели		
Радиоактивност на морската вода		
Санитарно-микробиологичен анализ на морската вода		

Забележка. По т. 3, 4 и 5 се вписват номерът и датата на протокола за извършения анализ.

Забележки на служебното лице:

Служебно лице:

(трите имена, длъжност)